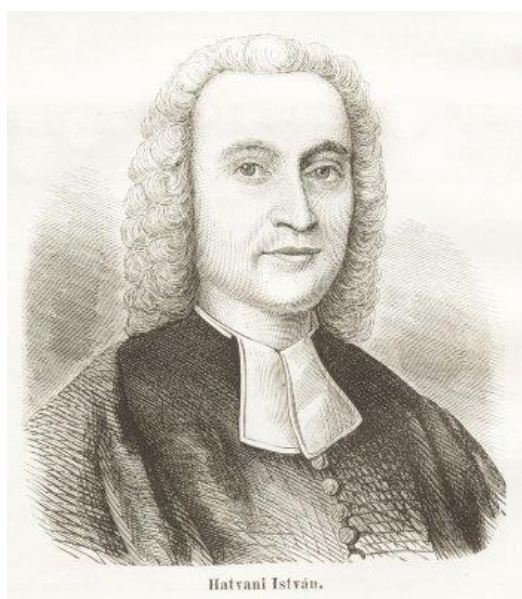


Debreceni Egyetem
Hatvani István Szakkollégium

2023. évi Őszi Tudományos Hallgatói Konferencia

Programfüzet



2023. december 01. (péntek)
Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottság (DAB) Székháza
4032 Debrecen, Thomas Mann u. 49.

A Konferencia programja:

2023. december 01. péntek

- 8:30 Megnyitó (Bognár Rezső Terem, Földszint)
- Prof. Dr. Pintér Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatója
 - Berecz Gábor
a Hatvani István Szakkollégium Hallgatói Önkormányzatának elnöke
- 9:00 Magyar nyelv- és irodalomtudományi szekció
(Bognár Rezső Terem, Földszint)
- 9:00 Néprajztudományi szekció
(Berényi Dénes Terem, Földszint)
- 9:00 Történettudományi szekció
(Klub Terem, Földszint)
- 9:00 Természettudományi szekció
(Csokonai Terem, I. emelet)
- 9:00 Társadalomtudományi szekció
(Holló László Terem, I. emelet)
- 12:30 Ebéd
(I. emeleti körfolyosó)
- 13:30 Közgazdaságtudományi és vállalkozásfejlesztési szekció
(Berényi Dénes Terem, Földszint)
- 13:30 Angol irodalomtudományi szekció
(Csokonai Terem, I. emelet)



9:00 Magyar nyelv- és irodalomtudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Mészárosné Dr. Nagy Katalin – Dr. Reszei Katalin – Dr. Balogh Gergő – Dr. Boka László – Dr. Fodor Péter – Pótor Barnabás

Végh Darinka (V. Angol-Magyar osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Nádudvar külterületének teljes helynévszótárának és térképének bemutatása

Témavezető: Prof. Dr. Hoffmann István Nándor

A nádudvari helyneveket összesen három éve kutatom, ezáltal már több alkalommal is részt vettem ezen a konferencián. Ez az eddigi legteljesebb verzió, mivel mostanra elkészült ebből a nyelvészeti szempontú helynévkutatásból a szakdolgozatom is. A kutatási témám fókuszja elsősorban a település külterületi objektumainak nevei. Ez érinti a dombokat, halmokat (tehát a kiemelkedések neveit), a vízneveket, a tanyákat, dűlőket, szántóföldeket. A nevek történeti források, illetve élőnyelvi gyűjtés segítségével történő összegyűjtését azok névadási motivációjának megfejtése, valamint nyelvészeti szempontú elemzése követte. A teljes, Magyar Nemzeti Helynévtár Program részét képező szócikkés helynévszótár prezentálása mellett ezen előadás azért is különleges, mert bemutatom a település külterületeinek nyomtatott, kutatásaim alapján részletesen felcímkézett térképét is.

Tallárom Réka Panna (III. Olasz-Magyar osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Háromhuta és Hercegkút települések kétnyelvű helynévrendszerének vizsgálata

Témavezető: Dr. Gacsályi-Bába Barbara

A névtani vizsgálatok körében manapság kitüntetett figyelmet kapnak az olyan települések, amelyek a lakosság kétnyelvű helyzetéből adódóan többnyelvű helynévrendszerrel rendelkeznek. Előadásom két fő témára fókuszál. Az első részben egy magyar-szlovák kétnyelvű településen, Háromhután, és egy magyar-sváb településen, Hercegkúton végzett helynévgyűjtés tapasztalatairól, valamint a két település névrendszerét kialakító sajátosságokról szólok. Ezt követően előadásom második részében Háromhuta és Hercegkút névrendszertani elemzésének eredményeit ismertetem. Az elemzést PÓCZOS RITA modellje és módszertana alapján végeztem, amelyhez a szerző a Baranya megyei Sásdi járás kétnyelvű névanyagának elemzéséhez a névtani vizsgálatok körében már jól ismert és alkalmazott HOFFMANN-féle funkcionális-szemantikai, lexikális-morfológiai és keletkezéstörténeti elemzési keretet veszi alapul.

Török Eszter (IV. Olasz-Angol osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Tiszagyulaháza helynévállományának rendszertani elemzése

Témavezető: Dr. Mészárosné Dr. Nagy Katalin

Az előadás azt vizsgálja, hogy tekinthető-e Tiszagyulaháza helynévállománya önálló névrendszernek a települést érintő közigazgatási változások ellenére. Ehhez első körben a település jellemzése, településtörténeti áttekintése, illetve a vizsgálat módszertana kerül ismertetésre. Ezt követően bemutatásra kerül a település névsűrűsége. A vizsgálat központi témája a helynevek funkcionális-szemantikai elemzése a Hoffmann-modell által, illetve az így kapott eredmények összehasonlítása más, korábbi kutatások eredményeivel.

Szólósi Erzsébet-Vivien (III. Magyar nyelv és irodalom - Angol nyelv és irodalom, Partiumi Keresztény Egyetem, Janus Pannonius Szakkollégium): Élőnyelvi helynévgyűjtés és helynévvizsgálat Sarmaság településen

Témavezető: N. Császi Ildikó

A helynevek gyűjtése és vizsgálata nemcsak a nyelvészet szempontjából meghatározó, hanem a mindennapok tekintetében is. A helynevek elemzésével sokat megtudhatunk egy-egy terület régi természeti viszonyairól: növényzetéről, állatvilágáról, vizeiről; egykori birtokosairól, birtoklási rendjéről, határhasználati formájáról, termeléséről; elpusztult településeiről; régi lakosságának

nemzetiségéről, társadalmi viszonyairól. Így a helynevek fontos adatai lehetnek a történeti földrajznak, a település-, művelődés- és agrártörténetnek, valamint a nyelvtudománynak és a néprajznak. Számos, az idősök körében jól ismert helynévről, a fiatalabb korosztály még csak nem is hallott, nemhogy ismerje. Kutatásom témája éppen ezért az élőnyelvi helynévgyűjtés és a korábbi forrásokban fellelhető helynevek változásvizsgálata. A kutatásom helyszíne: Sarmaság település. A dolgozatomban célja az adott településen használt helynevek összegyűjtése, rendszerezése és vizsgálata. A céltom eléréséhez többféle módszert alkalmaztam: forráskutatást, kérdőívet és interjú-készítést. Az interjúkat 20-40, 40-60 év közöttiek és 60 év felettiek körében készítettem. A helynevek összegyűjtése és térképen való lokalizálása után, a nevek vizsgálatát nyelvészeti szempontból igyekszem elvégezni. Kutatásom hátterét a következő munkák, gyűjtések adják: Petri (1901), Bessenyei (1998), Horváth (1999), Szabó T. (2002) és Katona (2014).

Marton Andrea (II. Fordító és tolmács mesterképzés, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Márton Áron Szakkollégium): "Teljesen leblokkoltam." Nyelvi szorongás tolmácsolás során

Témavezető: Dr. Dégi Zsuzsanna

A jelen kutatás a nyelvi szorongásra fókuszál fordító és tolmács szakmát tanuló alap- és mesterszakos hallgatók körében. A fordító és tolmács szakos hallgatók két vagy több nyelvet is középfokon vagy felsőfokon beszélő egyének, akik tanulásuk, gyakorlataik, később pedig munkájuk során nehézségekbe ütköznek főként a különböző tolmácsolási műveletek alkalmával. A nyelvi szorongás a szorongás azon formája, amely a szóbeli kommunikációhoz köthető (McCroskey és Beatty 1986). Az idegennyelvi szorongással foglalkozó kutatások adatai azt mutatják, hogy a szorongás komoly problémát jelenthet a nyelvtanulóknak, mivel a megértésben és a nyelvi produkcióban is gátolhatja, akadályozhatja őket (MacIntyre és Gardner, 1991:86, idézi Grasso 2016). Úgy, ahogy az idegennyelv osztályban a szorongás befolyásolhatja a tanulást és a célnyelven történő beszédprodukción (Dörnyei és Ryan, idézi Dewaele 2017), úgy a tolmácsolás során fellépő szorongás hatással lehet a szóbeli nyelvi közvetítés minőségére (Besznyák 2019). A kutatás célja megvizsgálni és felmérni a tolmácsolási gyakorlatok során felmerülő nyelvi szorongás okait és megnyilvánulását a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karjának fordító és tolmács mesterszakos, illetve a Marosvásárhelyi Kar fordító és tolmács alapszakos hallgatói körében.

Szegedi Mária (II. Többszínűség és multikulturalitás MA, Partiumi Keresztény Egyetem, Janus Pannonius Szakkollégium Nyelv- és Irodalomtudományi Műhelye): Női narratívák az erdélyi magyar irodalomban a két világháború között

Témavezető: Dr. Boka László

A magyar irodalmi életben a női szerzők létjogosultsága sokáig megkérdőjeleződött, egyes témáik „mássága” még a két világháború közötti időszakban sem számított feltétlenül elfogadottnak. Az erdélyi magyar irodalom „női hangjainak” többes kisebbségi léte még több kihívást jelentett a korabeli női szerzők számára. Dolgozatomban a női narratívákat és ábrázolásmódokat vizsgálom három konkrét szerző, Berde Mária, P. Gulácsy Irén és Erdélyi Ágnes szerzői működésére, illetve kortárs recepciótörténetükre összpontosítva. Kiindulási hipotézisem az, hogy nevezetteknek az erdélyi/partiumi kulturális életben betöltött szerepei, illetve elemzendő műveik által (Tüzes kemence, Szent szégyen, Fekete vőlegények, Hamueső, Arckép szavakból) bepillantást nyerhetünk a regionális női irodalmi problematikákba. Nem mellesleg mindhárom életmű szorosan kapcsolódik Nagyváradhoz is. Főbb kérdéseim: Milyen problémákba ütköztek a női szerzők a két világháború között? Mi az alapvető különbség a nőíró és az író között? Milyenek voltak a kollektív (kisebbségi) szövegek és ebben a női narratívák esélyei a korszakban? A téma elméleti hátteréhez mára viszonylag terjedelmes szakirodalmi források állnak rendelkezésre, a gyakorlati vizsgálatok és a recepciótörténeti összegzések azonban hiányterületnek számítana.

Tóth Bálint (II. Magyar nyelv és irodalom MA, Szegedi Tudományegyetem, Móra Ferenc Szakkollégium): Cseléd és hagyomány

Témavezető: Prof. Dr. Szilágyi Zsófia

Kosztolányi Dezső életművének egyik vitathatatlan csúcsteljesítménye az Édes Anna. Azonban a cseléd szereplőként nem ebben a regényben bukkan fel először Kosztolányinál. Egy egész sor prózai szöveg árulkodik arról, milyen út vezetett az Édes Annáig. Föltűnő azonban, hogy a cselédmotívumról nem esik szó részletes elemzésekben, illetve nem az Édes Anna vonatkozásában. Pedig jelen van, nagyon is, kivált a Boszorkányos esték novelláiban, az Öt órákor és A boszorkány című mű középpontjában is egy-egy cseléd áll. Ezek mellett érdekes a cselédmotívum helye a későbbi irodalmi életművekben. Gondolok itt a méltatlanul elfeledett Sziráky Judittra, aki 1926-ban még a Nyugatban indul a második nemzedék nagy ígéretéért. Ő az Orkán című elbeszélésében tematizálja a háziszolgálóságot. Vagy a mai kortárs magyar irodalom egyik meghatározó prózaírójára Grecsó Krisztiánra, aki legutóbbi novelláskötetében is használja a cselédmotívumot. Előadásomban a cselédek középpontba állító elbeszélések elemzésére teszek kísérletet, kitekintve a hagyomány alakulására és utóéletére, egészen a mai napig.

Kökövcics Anett-Emese (II. Többszínűség és multikulturalitás MA, Partiumi Keresztény Egyetem): A szülő hiányának szerepe a gyerek későbbi sorsának alakulásában József Attila és Radnóti Miklós költészetének tükrében

Témavezető: Dr. Boka László

Előadásom témája két közismert 20. századi magyar költőóriás, József Attila és Radnóti Miklós költészetének rendhagyó vizsgálata, mely során a gyerek-szülő kapcsolat jelentőségét, pontosabban a szülőhiány traumatikus reprezentációit tanulmányozom, élettörténeti hátterekre alapozva s mindugyanakkor elsődlegesen poétikai gyakorlatokat elemezve. Az előadás hosszúsági kutatás, mivel ugyanannak a jelenségnek, a szülő hiányának/elvesztésének a jeleit és hosszú távú kihatását vizsgálja, több életszakaszra vonatkozóan. Módszertanilag deduktív, mely a hipotézis igazolására gyűjt és elemel adatokat, ugyanakkor komparatív, hiszen József Attila és Radnóti Miklós költészetének tartalomelemzésére alapszik. Olyan irodalmi műveket vizsgálok, amelyekben közvetlenül vagy áttételesen megjelenik a szülő alakja vagy annak elvesztésére és fájó hiányára való utalás, de a szoros olvasás, az ún. close reading és a komparatív módszerek alkalmazása közben is igyekszem nem egyszerűen kész referenciákhoz, életrajzi partikularitáshoz kötni mindezt, mintegy leszűkíteni az értelmezések lehetőségeit.

Pótor Balázs (V. Magyar-Történelem osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Bibliai példázatok és paratextusok Sánta Ferenc: Az ötödik pecsét című regényében

Témavezető: Dr. Balajthy Ágnes

Kutatásomban Sánta Ferenc Az ötödik pecsét című regényében megjelenő parabolisztikus olvasat mintázatainak, elemeinek vizsgálata révén mindenekelőtt arra a kérdésre kíséreltem meg választ adni, hogy hogyan teremődik meg a „példázat a példázatban” szisztémája a szövegben. Vagyis hogy a kötet a maga egészében tekinthető e egy parabolának, mely fikatív valóságában egy másik példázatot mesél el. A szoros szövegolvasáson alapuló elemzés feltárja a kötet főkonceptiójának alapját, a példázatba ágyazott erkölcsi, morális dilemmát és az abban rejlő bibliai paratextusokat, motívumokat.

Koós Krisztina (VI. Magyar-Történelem osztatlan tanári mesterszak, Eötvös Loránd Tudományegyetem): Határ Győző pályakezdése

Témavezető: Dr. Scheibner Tamás

Előadásomban Határ Győző (1914-2006) irodalmi mezőben elfoglalt pozícióját vizsgálom a hároméves irodalomidőszakában. Célom, hogy Határ irodalmi pályakezdését egy korábban az életműre nem alkalmazott szempontrendszer segítségével, tágabb összefüggésrendszerben mutassam be; amihez kiindulópontként Pierre Bourdieu mezőelméletét (Bourdieu 2002; Bourdieu

2013) használom fel, szélesebb történeti-társadalmi kontextusba helyezve a kutatás tárgyát. A mezőelmélet egyik kulcsfogalma az autonómia, mely fogalom kapcsán az 1945 utáni magyar irodalmi mező működését vizsgálom a fokozódó külső – elsősorban politikai – kényszerek és hatások között. Miként működött, milyen formákban állt ellen a mező és szereplői ezeknek a kívülről érkező nyomásoknak? Úgy gondolom, hogy az autonómia és kulturális ellenállás körébe utalható a negyvenes-ötvenes évek fordulójának egyik sajátos irodalmi jelensége, az úgynevezett sírvers-irodalom, amihez Határ Győző is szervesen kapcsolódott. A sírversek mellett az előadás során kitérek Határ Győző korszakban kiépített kapcsolathálójára is.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Püski Mónika (V. Angol-Magyar osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Kötetkompozíciós elemek Nádás Péter *A Biblia* című kötetében
Témavezető: Dr. Balajthy Ágnes

Előző kutatásaim során előbb a kötet címadó hosszúelbeszélének narrációs mintáit később pedig, a szereplők közötti hatalmi viszonyokat tártam fel. Munkám ezen pontján érkeztem oda, hogy az adott műből kilépve, viszont még nem az egész életműre vonatkoztatva a befogadó kötet motivikus, narrációs és egyéb összefüggéseire igyekezzek rámutatni. Emellett fontos azt is meglátni, hogy nem csupán ezen elemek jelenléte, hanem együttállása is fontos ahhoz, hogy a kötetben elbeszéléseinek egymásutásinsága kerek egész képet mutasson. Így jutva közelebb annak megértéséhez, hogy a Nádás-életmű genezisének jelentő kötet hogyan határozta meg az írói pálya későbbi alakulástörténetét.

Kovács Kincső (III. Földrajz-Magyar osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): "Mi ez a halember-retorika?"- állatmotívumok Deres Kornélia *BOX* című kötetében
Témavezető: Dr. Baranyai Norbert

Kutatásomban Deres Kornélia *BOX* című kötetének motívumkészletét vizsgálom, valamint a transzgenerációs líra narratív lehetőségeit. A kötet motívumai koherens rendszert alkotnak, amin belül az állatmotívumok kiemelt szerepet kapnak. A szövegekben megjelenő állatok emberi alakokat emelnek át egy absztrakt értelmezési közegbe, amely hipotézisem szerint lehetőséget nyújt a trauma elbeszélhetőségére. Ezzel párhuzamosan emberi alakok is vesznek fel a kötetben állati attribútumokat, ugyancsak hasonló célból. Vizsgálatom fő irányultsága tehát az, hogy a szövegekben megjelenő animalizáló metaforika által hogyan képes a generációs trauma nyelvivé válni.

László István (I. Irodalom- és kultúratudomány MA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eötvös József Collegium): Interpretációs stratégiák Borbély Szilárd *Hosszú nap el* című szövegének recepciójában
Témavezető: Dr. Lengyel Imre Zsolt

A 2023-2024-es tanévben az ÚNKP-ösztöndíj keretén belül kortárs olvasási stratégiákat vizsgálom Borbély Szilárd recepciójának tükrében. Borbély Szilárddal 2022 óta foglalkozom, Kafka fia című regényét filológiai, térpoétikai és narratológiai szempontból értelmeztem. Kutatásomat kiszélesítve ezúttal a Borbély egész életművét átszelő metatextusokat vizsgálom. Az 1992-es *A bábu arca / Történet* című kötettől a 2022-ben megjelent *Bukolikájában: Idyllek* című posztumusz kötetig tizenegy darab vers- és prózakötet metatextusait gyűjtöm össze, rendszerezem és dolgozom fel. A metatextusok között szerepelnek nyomtatott és online folyóiratban megjelent magyar nyelvű kritikák, tanulmányok, interjúk, esszék és audiovizuális textusok. Célom olyan interpretációs stratégiák elkülönítése, melyek az elmúlt harminc év magyar irodalomkritikai mezőjének hermeneutikai dinamikájába nyújtanak betekintést. Mi az irodalom? – ezt a központi

kérdést teszem fel minden egyes metatextus olvasása során. Kutatásom eredményeinek várhatóan irodalomelméleti, irodalomtörténeti és irodalomszociológiai vonatkozásai lesznek. A konferencián a kutatás módszertanát és az ezzel kapcsolatos dilemmáimat mutatom be, esettanulmányként pedig Borbély Szilárd 1993-as *Hosszú nap el* című versének recepcióját tekintem át.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



9:00 Néprajztudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Kavacsánszki Máté

Papp Bernadett Kitti (III. Néprajz BA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Csornai kendőtípusok csoportosításának és rendszerezésének kérdései

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Kutatásaim során a csornai és Csorna környéki települések kendőinek összehasonlító vizsgálatát végzem. Előadásomban bemutatom azokat a rendszerezési problémákat, melyek a vizsgálatok folyamán felmerültek. Rávilágítok, milyen átadás és átvételi folyamatok zajlottak a térségben, egy-egy település, de akár egy-egy tárgytípus közötti összefüggések tekintetében is. Ismertetem az eddig meghatározott kendőtípusokat és bemutatom, milyen jellegzetes motívumokat, mintaszerkezeteket és technikákat figyeltem meg.

Kádár Anna Katalin (III. Történelem BA - Néprajz minor, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Ruszin skizmatikus „mozgalom” a 20. századeleji Máramaros megyében

Témavezető: Prof. Dr. Keményfi Róbert

Előadásom témája a 20. századeleji máramarosi ruszinság görögkatolikus egyháztól való elfordulásának lehetséges okai. A kutatás korabeli levelezésekre, a lipcsei áttérésekkel összefüggő tanúvallomási jegyzőkönyvekre, illetve sajtóforrásokra épül. A felekezetváltáshoz elvezető körülmények bonyolultságának bemutatásakor a mikrotörténet és a történeti antropológia módszertanát alkalmazom. A mindennapi élet megismerését tűzöm ki célul, hiszen így az ortodox egyház felé fordulás lehetséges motivációi véleményem szerint megközelíthetővé válnak. Keresem arra a kérdésre a választ, hogy milyen hatással lehettek a máramarosi ruszinok mindennapjaira a századfordulón jelentkező kihívások: a vasútépítés idején pusztító járvány, az árvizek, a pánszláv agitáció.

Vona Zoltán (VI. Történelem - Hon-és népismeret osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Örökséghelyzeti vizsgálatok Dél-Hevesben

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Előadásomban a dél-hevesi térségben található - néprajzi szempontból kiemelt jelentőségű - Átány község örökséghelyzetéről adok röviden képet. Néhány építészeti példán keresztül szeretném szemléltetni, hogy fél évszázad alatt hogyan alakul át egy község építészete, illetve mindehhez hogyan viszonyul a helyi lakosság, a település vezetése, a műemlékvédelem és a néprajzkutatók.

Vadász Márton (II. Néprajz PhD, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): "Különös házasság" Gáborjánban – egy 1824-es házassági engedély néprajzi tanulságai

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Az anyakönyvek fontos forrásai a társadalomnéprajznak és a történeti antropológiának: segítségükkel rekonstruálhatunk családszerkezeteket, képet

kaphatunk a társadalmi mozgásokról, változásokról. Gáborján esetében a matrikulák mellett jelentős kiegészítő forrásanyag maradt fenn a 18. század utolsó harmadától kezdve, ami jó lehetőséget biztosít arra, hogy egyéni, néha egészen rendkívüli esetpéldákon keresztül vizsgáljuk egy-egy család életét.

Előadásomban is egy ilyen esetpéldát mutatok be, egy 1824-es házassági engedély, és az azt kiegészítő anyakönyves források néprajzi vizsgálatával.

Barna Anita (III. Néprajz PhD, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): A kockaház-építkezéssel párhuzamosan zajló mentalitásváltozás vizsgálata Hajdúnánás példáján keresztül

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

A második világháborút követően kialakult új eszmerendszer, a szocializmus az élet minden területén változásokat eredményezett. A társadalom átrendeződése mellett a paraszti életmód, értékrend, mentalitás is megváltozott, melyek megmutatkozását a lakóház-építkezésen keresztül vizsgálom. Előadásomban azokra a tényezőkre szeretnék rávilágítani, melyek hatással lehettek a lakásállomány kicserélődésére az 1950-es és 1970-es évek között.

Kutasi Imre (IV. Néprajz PhD, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): A hajdúnánási Újtelep kialakulása

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Hajdúnánás - közbeszédéből teljesen kikopott és már az emlékezetből is kiveszett - Újtelep elnevezésű városrésze a város déli periferiáján található. Kialakulása a Nagyatádi-féle földreformmal párhuzamosan lezajlott házhelyosztás során következett be. A munkálatok már 1921-ben elkezdődtek viszont a telkek kiosztása majd csak 1926 tavaszán következett be. Előadásom célja ezen ügymenet bemutatása kitérve az igénylés menetére az igényjogosultak megállapítására a terület kijelölésére és a lakóházak felépítésének folyamatára. A téma ismertetéséhez levéltári forrásokat, kataszteri és nyomtatott térképeket, építési engedélyeket, valamint többalkalmas félig strukturált interjúkat használok fel.

Homovics Panna (II. Néprajz BA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Egy fiatal pár levelezése az 1960-as évek közepén

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Előadásom célja egy 1960-as évekbeli levelezésen keresztül bemutatni az akkori kor mindennapjait, társadalmi szokásait. Célom megvizsgálni a levelekben megjelenő, az akkori populáris kultúra részét képező jelenségeket, politikai és társadalmi eseményeket. Bemutatni a két levelezőt és kettejük kapcsolatát, továbbá írásos kommunikációjuk által az ő közvetlen környezetüket, a benne élő embereket és a velük kialakított kapcsolatrendszereket. A levelek által képet kaphatunk továbbá a '60-as évek fiatalságának mindennapjairól, a sorkatonai szolgálatról, és az élet olyan nagyobb fordulópontjairól, mint a pár- vagy pályaválasztás.

Kalmár Zsombor (III. Történelem BA - I. Pszichológia BA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Bevezető kérdések az örültség történeti antropológiai vizsgálatához

Témavezető: Dr. Kavacsánszki Máté

Kik az örültek? Tekintheők különálló „társadalmi rétegnek”? Amennyiben igen akkor olyan kérdésekre is felmerülnek, hogy milyen eszközök mentén jön létre ez réteg, valamint milyen haszna van a többségi társadalomnak abból, hogy elkülöníti őket. Az örültség és az örültek kutatása egy olyan irány, mely mentén a kutatók betekintést kaphatnak a hatalom megnyilvánulásainak a különböző formáiba. Michel Foucault szerint az, hogy egy társadalom hogyan bánik a „betegeivel” tükröt tart a társadalom számára.

9:00 Történettudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Miru György – Kovács István

Fülöp Ádám Zoltán (I. Történelem MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Halál és túlvilágkép a kelta kultúrában

Témavezetők: Dr. Tóth Orsolya - Kapi Péter

Előadásom célja, hogy bemutassam a keltáknak a halálhoz való viszonyát és az ezután következő világról, a túlvilágról alkotott képüket. Emellett foglalkoznék a mágiához való viszonyukkal, így a temetkezési rituálékat is bevonnám a kutatásomba. A kutatásom új, ezért még kezdeti fázisban van. Így az előadásomban a kutatásom módszertana mellett a témán belül kutatott területet, a felhasznált fontosabb forrásfajtákat, mint az ókori római történetírók és az óir irodalom műveit (TániBóCúailnge), szakirodalmakat (Miranda J. Green: *The Celtic World*, Michael Dames: *MythicIreland*), és az eddig megtudottakat fogom bemutatni.

Németh Gergő (I. Történelem MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Habsburg ősök a 8-10. századi Itáliai Királyságban

Témavezető: Prof. Dr. Bárány Attila

Előadásomban a Habsburgok egyik őseinek tartott grófi család, az Etichónok itáliai kapcsolatait, illetve annak jelentőségét ismertetem. Az Etichónok a 7-10. században fontos szerepet tölthettek be Elzász térségében a Frank Birodalmon -, illetve annak felosztása után a Keleti-Frank Királyságon belül. Egy időben a régió dux-ait adták és számos, későbbiekben nagy jelentőségű uralkodóházzal álltak rokonságban pl. Karolingok, Welfek, Capetingek. A grófi család itáliai kapcsolatrendszerükön keresztül kívánom szemléltetni, miképpen akarta egy feltörekvő familia kapcsolatait erősíteni.

Varga Laura (V. Történelem-Kémia osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Adso Dervensis *De ortu et tempore Antichristi* című művének forrásai

Témavezető: Dr. Tóth Orsolya

Adso Dervensis, bencés szerzetes, a 950 körül megjelent *De ortu et tempore Antichristi* című munkájában ismerteti az eljövendő Antikrisztus jellemvonásait. Előadásom fókuszában ezen tulajdonságok eredetének felkutatása és rendszerezése, valamint a felhasznált források alapján a szerző műveltségének feltárása áll.

Kiss-Komjáthy Andor (II. Történelem BA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eötvös József Collegium): A Gutkeled nemzetség korai címerváltozatai - a kezdetektől 1342-ig

Témavezetők: Dr. Körmendi Tamás - Dr. Rudolf Veronika

A Gutkeled nemzetség egy nagyhatalmú genus volt a középkori Magyar Királyság történelme során. A nemzetség számos ággal rendelkezett, melyekből igen sok befolyásos személy származott, mint például Gutkeled nembeli István vagy Felsőlendvai Miklós szlavón bánok. Ezen nemzetség (nemzetségi) címerét, Csoma József heraldikus 1904-ben a következő módon rekonstruálta: vörös mezőben három ezüst oldalék. Kutatásom legfőbb kérdése: Beszélhetünk-e egy egységes nemzetségi címerről a Gutkelednek esetében? A kérdés látszólagos tisztázottsága ellenére témafelvetésemet indokolja, hogy a címerekkel kapcsolatos forrásbázis jelentősen bővült Csoma megállapításai óta, illetve kutatásomban a címereket ágak szerint vizsgálom, a különböző eltérések megfigyelése okán, és eredményeimet igyekszem belehelyezni a kurrens nemzetségi kutatások kontextusába. Kutatásomban a genus címerének legkorábbi történetét vizsgálom, a nemzetség 1236-os első címerhasználatától I. Károly 1342-ben bekövetkezett haláláig.

**Tóth Miklós (IV. Magyar–Történelem osztatlan tanári mesterszak, Nyíregyházi Egyetem):
Társadalmi mobilitás az Anjou-korban; Magyar Pál végrendeletei**

Témavezető: Dr. Gulyás László Szabolcs

Kutatásom során Magyar Pál Anjou-kori főúr végrendeleteit dolgoztam fel. Az oklevelek forrásértéke jelentős, hiszen általuk feltérképezhetővé válik Magyar anyagi helyzete, személyes kapcsolatainak változása, családi viszonyai és birtokpolitikája. Az egyes oklevelek kiválóan rögzítik a kincstartó pillanatnyi anyagi, társadalmi helyzetét. Több végrendelet is a kutatás rendelkezésre áll, amelyet Magyar élete során hagyott, így lehetségessé válik azok összehasonlítása. A végrendeletek forrásként való felhasználása a kutatás fókuszából igen sokrétű lehet. Esetünkben Magyar Pál vagyoni helyzetén túl a felsorolt ingóságok és ingatlanok által a főúr életmódjáról is számos információt nyerhetünk. A végrendeletek ezenfelül összehasonlító elemzéseket is lehetővé tesznek, hiszen főúri és köznemesi de akár nemesi és polgári vagyon összevetésekor nyújtanak nagy segítséget. Vizsgálatom során igyekeztem nemcsak gazdasági szempontból elemezni Magyar végrendeleteit, hanem általuk feltérképezni a kincstartó kapcsolati hálóját és párhuzamot vonni a korszak főnemességének életmódjával, anyagi helyzetével.

**Verner Ferenc (V. Angol–Történelem osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem,
Hatvani István Szakkollégium): Egy özvegyasszony és az Ecsedi uradalom - Egy tanúvallatás tanulságai 1633-ból**

Témavezető: Dr. Jeney-Tóth Annamária

Az Ecsedi uradalom életében az 1627. évben nagy változás következett be, ugyanis ekkor ajándékozta az erdélyi fejedelem Ecsedet ifjabb Bethlen Istvánnak és feleségének, Széchy Máriának. Az asszonynak azonban igen hamar szembe kellett néznie gyermeke, majd férje elvesztésével. Az özvegy összetűzésbe került sógorával és apósával, melynek a legfőbb oka a birtokviszonyok rendezése lehetett. 1631-ben az „ecsed-i szerződésben” rögzítették milyen feltételekkel bírhatja Mária a javait, azonban ezt hamar megszegte, így a sógora és az apósa igen hamar megjelentek nála birtokán az ügy rendezésére. Előadásomban az „ecsed-i szerződés” hozományának tekinthető tanúvallatást igyekszem bemutatni, melyben száz tanút kérdeztek meg arról, hogy mit tudnak a végzészről.

Molnár Dániel (III. Jogász, Debreceni Egyetem): A "post mortem" uralkodói reprezentáció elmélete és gyakorlati megvalósulásai, különös tekintettel az osztrák Habsburgokra (1705-1780)

Témavezető: Dr. Balogh Judit

A közismert maxima szerint semmi sem állandó, csupán a változás maga – kivéve az emberi élet végessége. A halál olyan megváltoztathatatlan természeti tényező, amely az emberi kultúrát évezredek óta folyamatosan befolyásolja. Az élet végességét a barokk kor uralkodói sem tudták legyőzni, ehelyett igyekeztek azt fényűző tündérmeséhez, színdarabhoz hasonló életük utolsó felvonásaként feltüntetni. A temetés emiatt nem pusztán keresztény liturgia, hanem az uralkodói reprezentáció elválaszthatatlan része, egyik utolsó stációja volt, amelyben ötvöződött a gyász és az elhunyt glorifikálása. A szakirodalom eddig nem mutatott rá, azonban fontos látni, hogy az uralkodók reprezentációjuk időbeli dimenzióját nem korlátozták saját életük tartamára, megítélésüket, emlékezetüket nem bízták vakon az utókorra, hanem irányt szabtak a következő generációk számára, hogy milyen formában, tartalommal emlékezzenek rájuk. E kultusz különböző szegmensei az elmúlt évszázadok során nem szűntek meg létezni, hanem napjainkig betöltik eredeti rendeltetésüket. Előadásomban e halál utáni reprezentáció elméletét és gyakorlati megvalósulását vizsgálom.

Andrékó Tamás Dániel (VI. Történelem-Közösségi művelődés osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): "Isten óvja és oltalmazza kegyelmes urunkat és uralkodónkat, I. Ferenc József császárt!" - Gróf Apponyi Antal olmützi utazása 1849 februárjában

Témavezető: Dr. Schrek Katalin

1848. október 6-án kitört a harmadik bécsi forradalom, majd másnap a Burg a morvaországi Olmützbe költözött. A helyzetet tovább bonyolította, hogy 1848. december 2-án I. Ferdinánd osztrák császár lemondott, és a 18 esztendő Ferenc József került trónra. A birodalom újjászervezése sürgető feladat volt, de a politikai csoportok differenciáltsága és a hatalmi kérdések tisztázatlansága miatt erre nem kerülhetett sor, továbbá a helyzetet bonyolította a magyarországi és az itáliai szabadságharc. Ebben a szituációban érkezett Olmützbe a magyar arisztokrácia egyik prominens alakja – volt római (1820–1825), londoni (1825) és párizsi (1826–1848) osztrák nagykövet –, gróf Apponyi Antal (1782–1852). A magyar főúr útja jól dokumentált, ugyanis „Utazásom Olmützbe 1849. február 2-án” címmel német nyelvű kiadatlan útleírást készített. Az előadásomban a következő kérdések mentén vizsgálom az ego-dokumentumot: Miért érkezhetett Apponyi Olmützbe? Hogyan viszonyult az ifjú Ferenc Józsefhez és I. Ferdinánd lemond(at)ásához? Kikkel találkozott? Mire következtethetünk ebből? Miről szóltak az értekezések? Hogyan vélekedett a magyar szabadságharc résztvevőiről? Hogyan jelenik meg a vizsgált szövegben a konzervatív politikai gondolkodás?

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Kréz Gellért (III. Történelem BA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eötvös József Collegium): Görgei Artúr és Deák Ferenc alakja Bátori Schulcz Bódog ezredes életének elbeszélésében

Témavezető: Dr. Manhercz Orsolya

Az 1848–49-es szabadságharc a 19. századi Magyarország egyik legmeghatározóbb történelmi élménye volt. Az egykori résztvevők művek tömkelegében írták meg személyes emlékeiket az eseménysorozatról. Ezen alkotások egyike volt az 1870-ben kiadott Bátori Schulcz Bódog emlékiratai 1848/9-ki szabadságharczból című könyv, amely a címszereplő ezredes és Egervári Ödön akadémiai javítnok közös munkájának eredményeként látott napvilágot. Annak ellenére, hogy a meglehetősen összetett műfajú kötettel Schulcz elégedett volt, az elkészült könyv lapjain valójában meglehetősen eltérő szerzői koncepciók, illetve múltértelmezési különbségek feszülnek egymásnak. Előadásomban Egervári ezen sajátos - Schulczal gyakorta szembemenő - szerkesztői tevékenységét Görgei Artúr ábrázolásán, illetve Deák Ferenc ábrázolásának elmaradásán keresztül kívánom bemutatni.

Buzgó Gábor (Doktorvárományos, Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola): A vízrendezés gazdasági- és társadalmi hatása Észak-Biharban a 19. század második felében

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

A 19. század második felében a Tisza és mellékfolyóinak szabályozása, a mocsarak lecsapolása jelentősen átalakították az Alföld arculatát. A kiterjedt réteket és legelőket nagyrészt felváltották a gabonatermesztésre alkalmas szántóföldek. A táj átalakítása az Alföld keleti peremén fekvő észak-bihari mikrorégiót sem kerülte el. Előadásomban azt szeretném bemutatni, hogy a Kék-Kálló szabályozása hogyan hatott az Észak-Biharban fekvő települések gazdasági és társadalmi viszonyaira. Kutatásom fő forrásbázisát a korszakban készült mezőgazdasági statisztikák, katonai térképek, valamint az 1880-as években keletkezett kataszteri felmérés iratanyagai alkotják, amelyekből nyomon követhető a térség határhasználatának változása.

Selmeczi Péter (I. Történelem PhD, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eötvös József Collegium): "Passzív, de nem érzéketlen nézőjeként a katasztrófának" – Internált Eötvös-collegisták sorsa Franciaországban az első világháború éveiben személyes levelezéseik tükrében

Témavezető: Dr. Fóris Ákos

Az első világháború kitörésekor egymással hadiállapotba lépő országok kormányzatai lépéseket tettek annak érdekében, hogy összegyűjtsék a területükön élő, illetve tartózkodó, velük ellenséges országok állampolgárait, és mint „potenciális kémeket” hatósági őrizet alá vegyék őket. Mai tudásunk szerint Franciaországban 60-70 ezer fő került ily módon internálás alá a korszakban, köztük számos osztrák-magyar állampolgár, ám annak ellenére, hogy a témának jelentős szépirodalmi lenyomata keletkezett Kuncz Aladár révén (Fekete kolostor), történettudományi feldolgozása érdemben csak napjainkban kezdődött meg (pl. Jeney Éva, Somogyi László munkái). Formálódó kutatásom részeként az öt, franciaországi internálás alá került Eötvös-collegista levelein keresztül vizsgálom fogságuk körülményeit és az egymással, valamint szeretteikkel való kapcsolattartás formáit; továbbá azt, miként befolyásolták az internálás, illetve a Svájcban töltött egyetemi tanulmányaik irodalmi és tudományos érdeklődésüket.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



Lengyel Ádám (II. Történelem MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Szovjet geopolitika

Témavezető: Dr. Barta Róbert

Az előadás fő tárgya az, hogy a Szovjetunió hogyan próbált az 1960-as évektől az 1980-as évekig terjeszkedni a harmadik világban, ezen belül Afrikában. Néhány állam példáján keresztül mutatom be azt, hogy a szovjet jelenlét mennyire volt sikeres, illetve milyen következményekkel járt ezekben az államokban. Emellett arra próbáltam választ adni, hogy milyen érdekek húzódtak meg a terjeszkedési törekvések mögött. A témaválasztást az indokolja, hogy a Szovjetunió harmadik világban történő terjeszkedése, és maga a harmadik világ 1945 utáni történelme kevésbé kutatott Magyarországon. Az angol nyelvű történetírásban bőségesebb anyag áll rendelkezésre, viszont ez az anyagmennyiség régebben íródott tanulmányokból és szakirodalmakból áll. A kutatással az a célom, hogy a harmadik világbeli szocialista államok történelme, valamint a Szovjetunió ezen irányú terjeszkedésének vizsgálata elterjedtebbé váljon, továbbá alapot szolgáltasson a téma magyar szálának tanulmányozásához.

9:00 Természettudományi szekció

Levezető elnök: Prof. Dr. Bányai István

Nagyné Fekete Mónika (II. Anyagmérnöki PhD, Miskolci Egyetem, Kerpely Antal Anyagtudományok és technológiák Doktori Iskola): Vasalapú ötvözetek felületén kialakított vasfoszfát réteg vizsgálata

Témavezető: Prof. Dr. Török Tamás

Vasalapú ötvözetekből készült alkatrészek szerves bevonattal vannak ellátva esztétikai szempontból és a korrózióval szembeni védelem miatt. Az elektroforetikus festéssel kikészített acél- és öntöttvas alkatrészeknél a felület-előkezelési eljárás a foszfátózás. Kültéri és autóiipari alkatrészeknél a leginkább elfogadott és széles körben alkalmazott előkezelési technológia a trikationos cinkfoszfátózás. A cinkfoszfátózó oldat viszont nehézfémek vízoldható vegyületeit is tartalmazza, úgymint cinket, mangánt és nikkelt. A REACH rendelet értelmében a nikkelt felkerült a rákkeltő anyagok listájára is. A vasfoszfátózás viszont, ami szintén alkalmas elektroforetikus

festés előtti felület-előkezelésre és nem tartalmaz erősen mérgező anyagokat, egy olyan eljárás, amely éppen ezért napjainkban tovább-fejlesztésre érdemes és környezet-védelmi szempontból is kedvezőbb eljárás lehet.

Sarkhel Hawre Mohammed (II. Földtudományi mérnöki PhD, Miskolci Egyetem, Mikoviny Sámuel Földtudományi Doktori Iskola): A Combined MCDA-AHP, GIS and Remote sensing Approach to Delineate the Groundwater Potential Zones in the selected field NE-Iraq

Témavezető: Dr. Szűcs Péter

Groundwater resources management require different technique and scientific principles, the aim of this study was to asses groundwater using hyrogeophysical investigation to verify the groundwater potential mapping in order to better management of groundwater resources, this was carried out by evaluating and interpreting of geoelectrical and hydrogeological characteristics of the aquifers in the area of interest. Several geological field trip were carried out to investigate the area, and acquisition of hydrogeological and geoelectrical survey. The data of a drilled well was obtained including well profile. The Groundwater potential mapping has been conducted through evaluating several layers of (geology, rainfall, slope, lineament density, drainage density, soil, LULC, topographic index) each prepared theme were ranked based on their importance to groundwater potential possibility and weighted through the MCDA-AHP approach which is based on local experts knowledge to get the weight of the sub-class and themes through the pair-wise comparison of each parameters, the weighted sum function in the GIS was used to overlay all layers and their related weight, the final map has been created and it revealed three different zones (Poor, moderate and good) potential zones.

Csomay Eszter (II. Vegyész MSc, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): 1-C-szubsztituált 2-jódglükolok Heck kapcsolási reakciójának tanulmányozása

Témavezető: Dr. Juhász László

A C-2 helyzetben elágazást tartalmazó szénhidrát származékok potenciális antibiotikumok, illetve biológiai szempontból értékes cukrok glikomimetikumai lehetnek. A laboratóriumunkban kidolgozott eljárás alapján számos 2-jód-1-C-akceptor szubsztituált glikál előállítását végeztük el, és vizsgáltuk a korábban általam kidolgozott metoxikarbonil szubsztituenst tartalmazó származék Heck kapcsolási reakciójának kiterjeszhetőségét, az 1-C szubsztituens, valamint az alkén komponens hatását a reakció lefutására.

Kondor Virág (III. Vegyész mérnök BSc, Miskolci Egyetem, Csizmadia Imre Szakkollégium): Aromás karbodiimid katalitikus előállítása és a reakció kinetikájának vizsgálata

Témavezetők: Prof. Dr. Viskolcz Béla

A karbodiimideket elsősorban az izocianát-iparban használják modifikáló adalékanyagként. A dolgozatomban a difenil-karbodiimid fenilizocianátból történő előállításának elméleti és kísérleti vizsgálatát mutatom be egy foszfor alapú organokatalizátor (MPPO) segítségével ortodiklór-benzol (ODCB) oldószerben. Vizsgáltam még egy fémalapú katalizátor (TTIP), illetve további oldószerek hatását is a reakcióra nézve. Különböző analitikai módszerek segítségével detektáltam a reakció során keletkező melléktermékeket, illetőleg magát a difenil karbodiimidet. Az elméleti rész a reakciómechanizmus részletes számítógépes DFT elemzését foglalja magába, ω B97X-D/6-311++G(d,p) elméleti szint alkalmazásával, mind a gáz-, mind a folyadékfázisra vonatkozóan, az utóbbi esetében SMD oldószer-modellt használva. A sebességet meghatározó lépés az első átmeneti állapot kialakulása, amelynek energiahátára az entalpiadiagram szerint 53,6 kJ/mol az ODCB, és 67,7 kJ/mol a gázfázisú számítások szerint. A szintézis során szén-dioxid keletkezik, ezért ezt mérve, könnyen nyomon követhető a reakció, így a kinetika kísérleti úton is meghatározható. A méréseket öt különböző hőmérsékleten végeztem 313 K és 353 K között, és a

reakció kinetikájának nyomonkövetésére a gáz térfogatmérése szolgált. A kísérleti aktiválási energiát Arrhenius-diagramból kaptam másodrendű kinetikával, ennek az értékét (55,8 kJ/mol) összehasonlítva a számítási értékkel, megállapítható, hogy az eltérés mindössze 4%, ami az eredmények jó egyezését mutatja. A karbodiimid katalitikus képződésének és a reakció mechanizmusának részletes vizsgálata hozzájárul az ipari alkalmazások mélyebb megértéséhez. Illetve kutatásom eredménye sokban befolyásolhatja az izocianát előállításához szükséges optimális paraméterek meghatározását, így javítva a termék minőségét, miközben az energiafelhasználás csökken.

Ecsedi Zoárd (V. Matematika-Kémia osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Anhidro-aldoximok szintézise és átalakítási lehetőségeinek vizsgálata

Témavezető: Vágvölgyiné dr. Tóth Marietta

A szénhidrátok fontos szerepet játszanak a különböző biológiai folyamatokban, mint például az immunválasz, gyulladásos folyamatok, bakteriális és vírusfertőzések. E jelenségek megértéséhez elengedhetetlen a szénhidrátok biológiai szerepének molekuláris szintű ismerete. Ehhez szükségünk van a természetes szacharidok szintézisére, valamint a szerkezet – hatás összefüggések megértéséhez sokféle glikomimetikum előállítására is. Kutatócsoportunkban, a Debreceni Egyetem Kémiai Intézetének Kémiai Glikobiológiai Kutatócsoportjában egy egyszerű, kétlépéses eljárást dolgoztak ki az anhidro-aldoximok anhidro-aldonitrilekből történő előállítására, mely lehetővé teszi az említett oximok reaktivitásának vizsgálatát. Az így előállított szénhidrátszármazékok, illetve azok védetlen formái potenciális galektin és glikogén foszforiláz inhibitorok, és ezáltal szerepük lehet a rák, vagy az idiopátiás tüdőfibrózis, illetve a 2-es típusú cukorbetegség kezelésében.

Balogh Zoltán (III. Kémia PhD, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Ca(II)-alginát aerogél nedvesedési mechanizmusának tanulmányozása kisszögű neutronsórás alkalmazásával

Témavezetők: Dr. Kalmár József - Dr. Cedric Gommès

A barnamoszatok sejtfalában megtalálható lineáris poliszacharid, az alginát, polianionos láncai divalens kationok jelenlétében, mint például a Ca^{2+} ionok, térhálósíthatók. Az így kapott hidrogélekből szuperkritikus szárítás alkalmazásával aerogélek állíthatók elő, amelyek ígéretes jelöltek gyógyszerhordozó rendszerekként, valamint a sebkezelés területén. Az aerogélek jövőbeli fejlesztésének szűk keresztmetszete annak megértése, hogy ezeknek a porózus anyagoknak a nanoszerkezete hogyan szabályozza a makroszkopikus fizikai-kémiai tulajdonságaikat. Továbbá számos alkalmazási területen folyékony vagy gőzfázisú vízzel kölcsönhatásba kerülve a hidrofil biopolimer aerogélek egy sor bonyolult szerkezeti változáson mennek keresztül. Ezen folyamat kísérleti elemzése a nanométeres mérettartományban különösen nagy kihívást jelent, mivel a folyadékok pusztá jelenléte kizárja a legtöbb elektronmikroszkópos technikát. A kevés rendelkezésre álló módszerek egyike a röntgensugárzás (SAXS) vagy a neutronok (SANS) kisszögű szórása. Munkánk célja egy olyan SANS adatelemzési módszertan kidolgozása, amelynek segítségével az alginát aerogél nedvesedése során bekövetkező nanométeres szerkezeti változásokat jobban megérthetjük.

Szilágyi Beatrix (V. Biológia-Kémia osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Anhidro-aldoximok szintézise és átalakítási lehetőségeinek vizsgálata

Témavezető: Enterszné Kocsis Zsófia

Előadásban a 21. századi oktatás kihívásaira reagálva szeretnék bemutatni egy lehetséges megoldást, aminek a segítségével a diákok kémiával kapcsolatos attitűdjét lehetne kedvezően befolyásolni. A most iskolapadban ülő gyerekek már másként viszonyulnak a tanuláshoz, így az oktatóknak is újfajta pedagógiai módszerekhez kell nyúlniuk. Hazai és nemzetközi kutatások

bizonyítják, hogy az egyik legnépszerűtlenebb tárgy a kémia. Kutatásunk központjában a társasjáték jótékony hatását, illetve annak alkalmazásának lehetőségét mértük fel egy bevalásvizsgálat segítségével. A társasjáték-pedagógiai alapelveit szem előtt tartva megalkottam egy saját készítésű kémia társasjátékot, ami a Chem on! Mi a reakció? nevet viseli. Kvantitatív és kvalitatív módszerekkel felmértük a tesztelő diákok és szaktanárjaik véleményét és választ kerestünk arra a kérdésre, hogy a társasjáték-pedagógiának van-e jövője a kémiaoktatásban. A kapott eredmények bizonyítják, hogy van igény ilyesfajta reformálásra és játékosításra, a biztató kezdés pedig megerősített minket abban, hogy érdemes tovább folytatni ennek az innovatív módszernek a fejlesztését.

Bukta Balázs József (III. Vegyészmérnök BSc, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Biopolimer alapú aerogél szelektív szorbensként való alkalmazása hidratált Pd(II) ionok megkötésére

Témavezetők: Dr. Herman Petra - Dr. Kalmár József

A vizes közegben lévő toxikus és értékes fémvegyületek kinyerése ma kritikus szerepet játszik mind környezetvédelmi, mind gazdasági szempontból. Az egyik legegyszerűbb és meglehetősen hatékony módszer a szelektív szorbensek alkalmazása. Megoldást nyújthatnak az aerogélek, különleges tulajdonságaik révén, kiemelkedő alternatívát nyújtanak ezen a területen. Kutatásaim során olyan biopolimer alapú aerogéleket fejlesztettem ki, amelyek nagy kapacitással és szelektíven kötik meg az említett fémvegyületeket. Több kísérletsorozat elvégzése után, és eredményeim egyértelműen mutatják, hogy a glutáraldehiddel keresztkapcsolt zselatin aerogél kiemelkedő affinitást mutat a hidratált Pd(II) kötésére. Ez az innovatív megközelítés nemcsak a fémek hatékony eltávolításában segíthet, hanem hozzájárulhat a környezetvédelemhez és a gazdasági fenntarthatósághoz is.

9:00 Társadalomtudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Bihari Ildikó

Vaszi Emőke (II. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): A szülői nevelői attitűdök és az iskolai bántalmazás kapcsolata

Témavezető: Dr. Rácz Andrea

Az iskolai bántalmazással foglalkozó kutatások az elmúlt évtizedekben nagymértékű növekedést mutat (Buda 2008, 2009, 2015; Coloroso 2014; Figula 2003, 2019). A család – mint a gyerek elsődleges szocializációs színtere – jelentős befolyásoló tényezővé válik egy-egy iskolában történő bántalmazás során. A szakirodalom három fajta szülői nevelői attitűdöt különít el egymástól: következetes, inkonzisztens és manipulatív (Figula 2019; Coloroso 2014). A különböző szülői nevelői attitűdökkel rendelkező családok nevelhetnek olyan gyerekeket, akik főképp bántalmazó, bántalmazott vagy szemlélő szerepében kerülnek egy zaklatás során.

Jelen kvalitatív kutatás fókuszában egy olyan család van, ahol az egyik gyerek áldozat szerepébe került egy iskolai bántalmazás során. A mélyinterjú során megismerhettem a család interpretációit a bántalmazással kapcsolatban, valamint beazonosíthattam a szülői nevelői attitűdöt.

Nagy Alexa (III. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): Fiatalok a szociális ellátórendszerben

Témavezető: Prof. Dr. Czibere Ibolya

Kutatásomban azt vizsgálom, hogy a jelenlegi fiatal generáció, amennyiben megjelenik, hogyan jelenik meg a szociális ellátórendszer intézményeiben, ugyanis erről kevés tudományos eredmény lelhető fel. Kutatásom célja az észak-alföldi régióban élő, rászoruló 16-25 éves fiatalok szociális intézményrendszerrel való kapcsolatának vizsgálata a rendszerben dolgozó szociális szakemberek nézőpontjából. Céloom a szociális szakemberekkel készített kérdőíves felmérés adatbázisa alapján feltárni az intézményrendszerhez forduló fiatalok legfőbb problémáit és azt, hogy a szociális

szakma milyen attitűdökkel rendelkezik a fiatalokkal szemben. Kutatásom során rámutatok, hogy amennyiben a fiatalok problémával szembesülnek, kihez fordulnak leginkább, mennyire bíznak a rendszerben és milyen intézményes megoldások érhetőek el számukra. A fő konzekvenciák levonása után pedig javaslatokat teszek a nehéz helyzetű fiatalok hatékonyabb segítésére.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.



**Bajnóczi Laura (II. Szociológia MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium):
Táv munka**

Témavezető: Prof. Dr. Csoba Judit

Az atipikus munkavégzési formák közül a nemzetközi tanulmányokban, ideértve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetet, (ILO) a távmunka több típusát is megkülönbözteti. Az Európai Unióban az 1970-es évek közepétől kap kiemelt figyelmet az atipikus foglalkoztatás. A foglalkoztatási forma terjedése a pozitívumok mellett azonban számos kihívással jár a szervezetek életében. A téma aktualitását főként a munka világának napjainkban zajló alapvető átalakulása igazolja. Ennek része többek között a XXI. században elterjedt, személyes jelenlétet nem igénylő munkavégzési formák is, melyek esetében napjainkban is előfordulnak fogalmi eltérések.

**Rudas Klaudia Katalin (I. Fejlesztéspolitikai szakreferens szakirányú továbbképzés,
Debreceni Egyetem): Szerepek hatása a párkapcsolati dinamikára**

Témavezető: Prof. Dr. Czibere Ibolya

Kutatásom során arra kerestem a választ, hogyan befolyásolta a home office a párkapcsolati dinamikát. A home office munkakultúra már korábban is jelen volt a munkaerőpiacon, viszont a Covid-19 hatására nagyobb teret nyert. A munkahely, család, párkapcsolat közege egy térbe, a család közegébe szorult vissza. A mindennapi életet befolyásoló pandémia hatására mind a munkavégzés, mind a magánélet és a hozzájuk tartozó konfliktusok egy térbe történő szorulása változást idézett elő a párkapcsolati dinamikában. Ezért előadásomban ki szeretném emelni az egyik és egyben legfontosabb elemet, a szerepet, amely nem csak a stabil párkapcsolat eszköze, hanem konfliktusforrásként is megjelenhet. Nem csak hagyományos/tradicionális, de modern szerepek is megfigyelhetők, melyekre a Covid-19 terjedésének fékezése érdekében bevezetett home office munkajelleg is hatással volt.

**Ackermann Tamás (I. Szociológia, Debreceni Egyetem): Hátrányos helyzetű személyek
pszicho-szociális állapotfejlesztése**

Témavezető: Dr. Szarvák Tibor

Az előadás bemutatja a Felzárkózási mentorhálózat című projektet, a projekt keretében megvalósuló mentorálás eredményeit. A mentorálás egyik célja a hátrányos helyzetű személyek pszicho-szociális állapotfejlesztése volt. A mentoráláson résztvevő személyek a mentorálási folyamat elején és végén pszicho-szociális állapotfelmérő tesztet tölthettek ki, a mentorálás haszna így mérhetővé vált. A kutatás alapján a mentoráláson részt vett személyek szorongási szintje csökkent a belépéskor mért szinthez képest.

**Papp Kitti Mária (II. Szociálpolitika MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István
Szakkollégium): A NEET-fiatalok kapcsolati hálójának vizsgálata Magyarországon**

Témavezető: Dr. Mohácsi Márta Katalin

A NEET-generációra jellemző vonások feltérképezése már az Európai Unió valamennyi országában fontos hangsúlyt kapott az elmúlt évtizedben, hiszen a nem tanuló, nem dolgozó, képzésekben részt nem vevő fiatalok magas aránya számos kockázati tényezőt hordoz magában. Azonban eddig kevésbé kutatott, de jelentőségteljes része a problémának, hogy mi jellemzi a NEET-ek kapcsolati hálóját. Az előadás célja a vizsgált fiatalok ismertetőjegyeit és

meghatározható csoportjait (iskolai végzettség, régió, nem, korcsoport szerint), valamint a már eddig ismert hazai kutatási eredményeket bemutatni. A prezentáció további célja kiemelni, milyen fontos tényezője a kapcsolatoktól való megfosztottság a NEET-té válás folyamatában, és az abból való kilépésben.

Kovács Fruzsina (II. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): A magyar jóléti modell szociálpolitikai besorolása 2010 után a hazai kutatások eredményei alapján

Témavezető: Prof. Dr. Csoba Judit

Napjainkban is komoly szociálpolitikai viták zajlanak arról, hogy mekkora a jóléti állam szerepvállalása napjaink Magyarországon. Vannak kutatók, akik megkérdőjelezik a jóléti állam klasszikus értelemben vett létezését hazánkban, (Pogátsa, 2019), míg mások inkább, a politikai ideológia, és ezzel együtt a szociálpolitika jobbrtolódását hangsúlyozzák (Csillag-Szelényi, 2015; Szikra, 2015; Kolosi-Szelényi-Tóth, 2022). A szakmai diskurzusok középpontjában nem csupán a jóléti paradigma és annak értelmezése áll, hanem a magyar jóléti rendszer karaktervonásainak megállapítása is. Kutatásunk során azt vizsgáljuk, hogy a hazai kutatók miként vélekednek a jóléti állam működéséről, mit gondolnak, Magyarország jóléti állam – e egyáltalán, és ha igen akkor milyen szociálpolitikai modellbe sorolható a legutóbbi kormányváltást követően.

Markovics Márton (II. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): A szociális dominancia vizsgálata online diskurzusok keretében

Témavezető: Prof. Dr. Csoba Judit

A kutatás a finnországi populista Finnek Pártja képviselőinek YouTube videói alatti kommentek elemzésével foglalkozik. A kutatás során a szociálisan dominánsnak ítélt szavak, kifejezések vizsgálatára kerül sor a jóléti rendszerre és a politika rendszerre vonatkoztatva. Előzetesen azt feltételezzük, hogy a jóléti rendszer esetében inkább pozitívabb megítélésekkel találkozunk majd mint a politikai rendszer esetében. Ennek oka pedig a Finnországban egyre inkább teret nyerő politikai polarizáció jelensége. Ezen kívül meghatározásra kerül azok a szavak és kifejezések, amelyek a szociális dominancia orientáció jelenlétére utalhatnak a kommentek között.

Szarka Melitta (II. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): A civil társadalom Magyarországon

Témavezető: Dr. Balogh László Levente

Sokat hangoztatott, hogy a civil társadalom a demokrácia egyik alappillére és védőbástyája egyaránt. Fontos szerepe van az egyéni politikai és szabadságjogok biztosításában. Magyarországon -a különböző nemzetközi intézmények visszajelzései szerint- a demokrácia helyzete romlik. Kutatásomban a civil társadalom és a demokrácia állapotának relációjában arra kívánok kitérni, hogy milyen a mai magyar civil társadalom, milyen feladatokat éreznek sajátjuknak és milyen értékekre szeretnék szocializálni a magyar társadalmat a hazai civil szervezetek.

Dr. Takács István (II. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): Nők a mezőgazdaságban

Témavezető: Prof. Dr. Czibere Ibolya

A rendszerváltást követő gazdasági-társadalmi átalakulással a térbeli egyenlőtlenségek és a nemek közötti egyenlőtlen helyzet is kiéleződött. A hátrányos helyzetű települések adottságai eleve hátrányt jelentenek a helyi lakosság számára, amelyek más életszervezési lehetőségeket kényszerítenek a férfiakra és a nőkre. A statisztikák szerint közel 50 ezer nő dolgozik a mezőgazdaságban, azonban jelentős azoknak a nőknek a száma, akik bár részt vesznek valamilyen mezőgazdasági munkában, nincsenek foglalkoztatottként regisztrálva. Sok esetben munkájukért nem részesülnek önálló jövedelemben, sem egyéb szociális előnyben. A nők státuszának definíciói nincsenek pontosan meghatározva a családi gazdaságokban, így láthatatlanok maradnak a hivatalos statisztikában. Az Európai Unió fontos célként jelölte ki a mezőgazdaságban dolgozó

vagy mezőgazdasági vállalkozásban tevékenykedő nők támogatását, mivel fontos szereplők lehetnek a nemek közötti esélyegyenlőség előmozdításában, a területi különbségek csökkentésében és az ágazat fejlődésében egyaránt.

Szőőr-Fülöp Luca (II. Szociológia PhD, Debreceni Egyetem): Lakókörnyezet és a jóllét kapcsolata

Témavezető: Prof. Dr. Csoba Judit

Az előadás a lakóhely elhelyezkedésének és típusának az egyének társadalmi lehetőségeire gyakorolt alapvető befolyását elemzi. Kitér arra, hogyan határozza meg a lakóhely a munkalehetőségek, az oktatási és vásárlási lehetőségek hozzáférését, valamint a közösségi élet minőségét, és hogy a szegregált területeken élő csoportok milyen térbeli és társadalmi kirekesztést tapasztalnak.

Papp Hunor (VI. Magyar-Etika osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Új dimenziók az oktatásban

Témavezető: Dr. Ceglédi Tímea

A virtuális valóság (angolul: virtual reality, továbbiakban VR) mostanra a modern haditechnikában (drónhadászat), sőt egyes szakképzési intézményekben is megjelentek a virtuális valóságot és kiterjesztett valóságot (AR) alkalmazó rendszerek, emellett a civil szféra számára is elérhetővé váltak ezen eszközök. Jelen kutatási projekt a virtuális valóság oktatásban való felhasználhatóságát és az alacsony szocioökonómiai háttérű diákok hátránykompenzációs lehetőségeit kívánja feltárni kontrollcsoportos hatásvizsgálati módszerrel. A vizsgálat az OncoVR Technológiával az Egészségért Közhasznú Alapítvány kutatóival együttműködve valósul meg a Tanítsunk Magyarországot 2 hátrányos helyzetű gyerekeket támogató mentorprogram 13-14 éves diákjainak bevonásával.

Balogh Jenifer (I. Szociálpolitika MA, Debreceni Egyetem): Családi reziliencia és oktatás? Egy szisztematikus szakirodalom-elemzés tanulságai

Témavezető: Dr. Szarvák Tibor

Ahogy az többször megfogalmazásra került, hazánkban mai napig megoldandó feladatként jelenik meg a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének növelése, és a lemorzsolódás csökkentése (Balogh, 2022; Ceglédi & Balogh 2022). Ebben fontos szerepet játszanak az iskolai szereplők (pedagógusok, munkatársak), valamint a szülők, családok is. A gyermekek tanulásra történő motiválása nehéz, hosszadalmas folyamat, melynek folyamatosnak kell lennie, s ehhez a fent említett szereplők együttműködése elengedhetetlen. Kiemelten fontos a családok és pedagógusok, intézmények rugalmassága a kérdés megoldásának ügyében. De mitől lesz rugalmas, avagy reziliens egy család, s hogyan hat ez a gyermek iskolában nyújtott teljesítményére? Jelen előadás szisztematikus szakirodalom elemzés mentén kívánok összpontosítani a kutatási kérdésre, mely a családi rezilienciát helyezi középpontba.

13:30 Közgazdaságtudományi és vállalkozásfejlesztési szekció

Levezető elnök: Dr. Soós Mihály

Szőkrön Eszter (I. Vállalkozások fejlesztésének menedzsmentje, Partiumi Keresztény Egyetem): Ajándékvásárlással szembeni attitűdvizsgálat a fenntarthatóság jegyében

Témavezető: Dr. Veres Edit

A kutatás alapvető célja a nagymértékű környezetszennyezés problémájának megvilágítása egy más szemszögből, éspedig annak vizsgálata, hogy a mérhetetlen feleslegvásárlás nemcsak a mindennapokban mutatkozik meg, hanem az ünnepekben is jelen van. Egyik ilyen mindenki által ismert ünnep, a karácsony, melynek az elmúlt évtizedben gyökeresen megváltozott jelentést adtak. Nagyon jól megfigyelhető a túlermelés problémája, mivel az emberek kötelezőnek érzik az

ajándék vásárlást, a „kényszer hatására”, olyat is megvesznek, amire semmi szüksége sincs az ajándékozottnak. Így mindkét fél ön akaratán kívül felesleget termel. A minimálbér és az ünnepek alatti költségek arányt is vizsgálja. Ezen felül a fogyasztói hajlandóságot, az ajándékozás nélküli karácsonyra is a kutatás része.

Balla János (I. Pénzügyek, Partiumi Keresztény Egyetem, Partium Szakkollégium Fényes Elek Gazdaságtudományi Műhely): Mesterséges intelligencia a vállalati szektorban

Témavezető: Dr. Králik Lóránd-István

Az emberiség óriási fejlődésen ment keresztül az elmúlt évezredek során, mára már olyan technológiákkal, eszközökkel, robotokkal végezzük munkánkat, amelyek nem csak segítenek a pontos, hatékony és gyors munkavégzésben, de már hasonlóan működnek, mint az emberi agy: észlelnek, gondolkodnak, tanulnak és problémákat oldanak meg. Előadásomban a napjainkban egyre népszerűbb, mesterséges intelligenciával fogok foglalkozni bejárva annak múltját, jelenjét és jövőjét, bemutatva a vállalati szektorban megjelenő főbb trendjeit, kitérve arra is, hogy mennyire veszélyteli az emberek munkalehetőségeit. Ugyanakkor kutatási céljaim egyike, megvizsgálni, hogy egy ország fejlettsége mennyire függ össze a mesterséges intelligencia elterjedésével az Európai Unióban. Az összefüggések keresése korrelációs elemzésekkel kerültek megállapításra, különböző mesterséges intelligencia mutatókkal, mint a digitális penetráció, internethasználat, számítógép-használati kultúra, figyelembe véve az egy főre eső GDP mutatót is.

Puzsár Fruzsina (VI. Történelem-Közösségi művelődés osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Közösségfejlesztés lehetőségei Balmazújvároson

Témavezető: Máté-Szabó Barbara Éva

Kutatásomban elsősorban Balmazújváros közösségfejlesztési lehetőségeit a fiatal, középiskolás generáció bevonásával igyekszem feltérképezni. Fontos közösségfejlesztési célkitűzésnek tartom a generációk egymáshoz közelítését, a balmazújvárosi hagyományok megőrzését és népszerűsítését, az önszerveződő kezdeményezések támogatását, valamint a csapatszellem és összetartozás tudat erősítését. Meglátásom szerint az általam végzett kutatás jó kiinduló pont lehet a szakmában dolgozó szakemberek és a városban élők számára, hogy elinduljon egy fontos és remélhetőleg eredményes közösségépítési folyamat. Az empirikus kutatás során kvantitatív és kvalitatív módszereket kívánok alkalmazni. A kérdőíves felmérésben Balmazújváros közösségi és kulturális életét kívánom vizsgálni. Annak érdekében, hogy minél szélesebb körű eredményeket kapjunk a válaszadók szociokulturális hátterét is vizsgálom. A közösségi tervezés és beavatkozás szempontjából a kutatás során CSWOT elemzés, valamint probléma- és célfa készítést is fontosnak és hatékonyak gondolom a kutatási kérdések megválaszolásához.

Veres Dávid-Gábor (I. Vállalkozások fejlesztésének menedzsmentje MA, Partiumi Keresztény Egyetem, Partium Szakkollégium Fényes Elek Gazdaságtudományi Műhely) - Balla János - Dobrai Szilvia - Stretea András-Máté: Toman Diet vállalat stratégiai terve

Témavezetők: Prof. Dr. Nábradi András - Dr. Lakatos Artúr

Tomán Szabina 2012-ben kezdett el forgalmazni Magyarországon fehérjediétán alapuló termékeket, amelyek segítségével számtalan kliense tudott megszabadulni súlyfeleslegétől vagy sikerült kialakítson egy egészségesebb életmódot, étrendet. 2015-ben megalapította Toman Diet vállalkozását, amely Magyarországon kívül már Romániába és Ausztriába is sikerült terjeszkedjen. A cég kiváló minőségű proteinen alapuló diétát kínál a fogyni vágyók számára, ugyanakkor segít abban is nekik, hogy fenntartsák az eredményes változásokat hosszú távon keresztül, melyet a vitamindús termékek mellett a szakemberekkel, nutricionistákkal folytatott konzultációkkal érnek el. Kutatásunkban a vállalat stratégiai tervét dolgoztuk ki, figyelembe véve mind a vállalat belső és külső környezetének legmértvadászóbb elemeit, annak érdekében, hogy egy átfogó képet kapjunk arról, hogy milyen lehetséges stratégiai irányokat érdemes alkalmaznia a cégnek a legfontosabb döntések meghozatalakor. A stratégia tervünk tartalmazza a

makrokörnyezet megismeréhez szükséges PEST elemzést, a mikrokörnyezet elemzéséhez szükséges Porter féle 5 erő modellt és Külső faktor értékelő mátrixot, ugyanakkor a belső környezet tanulmányozásához a Belső faktor értékelő mátrixot. Ezek mellett elkészítettük a stratégiai terv megírása során a SWOT elemzést, a versenyképességi-, BCG, GSM mátrixokat is.

Kincses Ibolya-Izabella (II. Vállalkozások fejlesztésének menedzsmentje MA, Partiumi Keresztény Egyetem, Partium Szakkollégium Fényes Elek Gazdaságtudományi Műhely): A Fair Trade szemlélet jelenléte a Partiumi Keresztény Egyetem hallgatói körében

Témavezetők: Dr. Szász Erzsébet - Dr. Székedi Levente

A kereskedelem kialakulásával létrejött az egyenlőtlenség is. Ezen probléma szabályozásának érdekében kialakult egy olyan kereskedelem, amely az egyensúlyra törekszik. A méltányos kereskedelem etikussabb megközelítése a hagyományos kereskedelemnek, célja, hogy biztosítsa a méltányos eloszlását a világkereskedelemből származó haszonnak a fejlődő országok között. A dolgozatom fő célja, hogy felmérje a fair trade szemlélet jelenlétét a PKE hallgatók körében. A kutatás arra is kitér, hogy a hallgatóknak milyen vásárlási szokásaik vannak a Fair Trade termékekre vonatkozóan. Felmerültek olyan kérdések, mint az, hogy a felsőoktatásban tanuló hallgatók ismerik-e a fair trade fogalmát? Fontos számukra a fenntarthatóság és etikus kereskedelem? Ahhoz, hogy választ kapjak a feltett kérdéseimre először végeztem egy szakirodalmi áttekintést ezt követően egy kérdőíves felmérést készítettem a PKE hallgatói körében.

13:30 Angol irodalomtudományi szekció

Levezető elnök: Hudácskó Brigitta Ilona

Törzsök Réka (I. Anglisztika MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Bataillean Sacrifice in Orwell's 1984

Témavezető: Prof. Dr. Béneyi Tamás

My presentation departs from the dominant strategies of interpreting George Orwell's 1984, focusing on a less obvious aspect of the novel: its broadly spiritual dimension as it is manifested in the protagonist Winston Smith's relationship with another main character, O'Brien, which, due to its spiritual nature, takes primacy over Winston's more conventional, unambiguously romantic affair with Julia. I will argue that interpreting 1984 in the context of Georges Bataille's concept of eroticism enables us to grasp the more nuanced and subtler forms of sexuality that characterize Winston's relationship with O'Brien, especially the torture scenes: it is the spiritual dimension of the novel's torture scenes which makes them erotic in the Bataillean sense. What lifts Winston out of profane existence—at least according to his own understanding—is his relationship with O'Brien, culminating in torture which is perceived by Winston as a sacrificial rite in the Bataillean sense.

Porcsin Sára Viktória (II. Anglisztika BA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Figures of the 'Madwoman' in Sylvia Plath's The Bell Jar and Géza Csáth's Diary of a Madwoman

Témavezető: Dr. Lénárt-Muszka Zsuzsanna

Based on Sylvia Plath's *The Bell Jar* (1963) and Géza Csáth's *Diary of a Madwoman* (1978, written in the early 1900s) this presentation aims to discuss the literary representations of female 'madness' and female psychiatric patients. Special attention is devoted to the social atmosphere contributing to women's mental health issues and the then-contemporary medical treatments used, as well as the view of the female psyche in a male-dominated world. I will examine how the different sociocultural factors of the early and mid-20th century contribute to the different endings of the two works, focusing on the societal changes that allowed Plath's protagonist to start healing. The grounds for the comparison arise from the semi-(auto)biographical nature of both

works, the differences between the narrators, and the depictions of the multi-layered doctor-patient relationships. I will investigate the influence of the gender and position of the respective narrators on the narrative and compare the depictions of female ‘madness’ from a first person and a third person narrator.

Czirják Zsófia (I. Anglisztika MA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Comparing the Society, Politics and Kings of Medieval English History with George R. R. Martin’s ‘A Song of Ice and Fire’ Series

Témavezető: Dr. Borus György

I have always been interested in English history, so much so that my Bachelor’s thesis also focuses on this topic: it deals with George R. R. Martin’s fantasy book series called ‘A Song of Ice and Fire’, as it has many similarities with the real English medieval world. Based on this idea, I have written another research paper related to the A Song of Ice and Fire books titled Comparing the Society, Politics and Kings of Medieval English History with George R. R. Martin’s ‘A Song of Ice and Fire’ Series. As part of the project, I wish to represent the parallels with medieval society and politics (feudalism). Apart from these essential similarities, parallels can be drawn between the fictitious Lord Tywin Lannister and the real-life Edward I, and the fictional Tyrion Lannister and Richard III. These four real or fictional people had very similar lives, thoughts, actions, and judgments. In my research, I would like to use primarily the JSTOR digital library as an online source. I rely on the A Song of Ice and Fire book series for quotes and arguments, and I expand my historical knowledge from printed history books other than internet sources.

Fazekas Fruzsina (III. Angol-Orosz osztatlan tanári mesterszak, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): Portrayals of US Intervention in Latin America in Narcos

Témavezető: Dr. Lénárt-Muszka Zsuzsanna

From Narcos (2015-2017) to The Last of Us (2023), Pedro Pascal’s presence in popular culture is undeniable. This presentation focuses on the actor’s role in Narcos and the historical context behind the series, arguing that the US military and political presence in Colombia and Chile negatively affect the judgment and representation of Latinos in US media. I argue that by favoring the American point of view, the series sensationalizes continent-wide traumatic events while fetishizing and objectifying Latin Americans.

Lakatos Hanga (III. Anglisztika BA, Debreceni Egyetem, Hatvani István Szakkollégium): PTSD in Karen Rose’s Into the Dark

Témavezető: Dr. Ureczky Eszter

In my presentation I will talk about Karen Rose’s novel, Into the Dark and I will focus on the experience of the two male protagonists, Michael Rowland and Diesel Kennedy, who were both raped in their respective childhoods. I will elaborate first on Michael’s, then on Diesel’s case and analyse the similarities and differences between the two. I will explain how the novel elaborates on the short and long-term consequences the abuse has on the boys and how accurately the author represents the trauma and the healing process in the novel. I will cite various medical sources that describe the same symptoms as the novel to emphasise my point of the author’s accuracy.

* * *





Köszönjük
a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottságának
támogatását



**DEBRECENI
EGYETEM**



**Hatvani István
Szakkollégium**

Debreceni Egyetem

Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.; 4002 Debrecen Pf. 400.

www.hatvaniszakoli.hu

hatvani@unideb.hu